

Transskription af:

Alletiders Fest

S1E8. Da Poul Schlüter fik tilbudt en rolle i Miami Vice

Værter: Julie Ralund og Thomas Klinkby

Medvirkende: Journalist, forfatter og redaktør for Zetland Kaare Sørensen og huskok Birgitte Kampmann

Lyd og redigering: Gustav Niepoort

Redaktør: Troels Donnerborg

Intro: Du lytter til en podcast fra Nationalmuseets mediehus, Vores tid.

Julie Ralund: Thomas?

Thomas Klinkby: Ja?

Julie Ralund: Kan du huske tv serien Miami Vice?

Thomas Klinkby: Det kan jeg. Den med Don Johnson?

Julie Ralund: Præcis. Kunne du forestille dig Poul Schlüter spille med i den?

Thomas Klinkby: Statsminister Poul Schlüter?

Julie Ralund: Ja.

Thomas Klinkby: Nej, det kunne jeg ikke.

Julie Ralund: Men ved du hvad, han har faktisk fået tilbudt en rolle i den engang.

Thomas Klinkby: No way.

Julie Ralund: Jo, det var til en fest i Det Hvide Hus. Vil du med til den?

Thomas Klinkby: Ja, selvfølgelig. Så kom.

(Musik) Ladies and gentlemen, the President og the United States and Mrs. Reagan.

Thomas Klinkby: Sikken fanfare.

Julie Ralund: Ja, vi står herude på en græsplæne i Washington. Vi er lige ankommet med et fly, og nu står vi her, og vi kigger på en masse mennesker og en masse røg, fordi de faktisk har budt os velkommen med kanoner, sådan som man gjorde i gamle dage.

Thomas Klinkby: Vi er til statsbesøg.

Julie Ralund: Vi må. Vi må være hot shit, som man siger i USA.F.

Thomas Klinkby: For at være inviteret med?

Julie Ralund: Jamen for at have fået kanonsalutter.

Thomas Klinkby: Det er Poul Schlüter med frue, da er ovre og besøge Ronald Reagan med frue, og vi har en guide, en vært med til at inviteres helt inden for i dag.

Julie Ralund: Det har vi nemlig. Ham skal vi møde nu.

Thomas Klinkby: Han kommer nu. Han kommer der. Hej Kaare.

Kaare Sørensen: Hej!

Julie Ralund: Kaare, du er journalist, forfatter, redaktør for Zetland. Og så er du også i gang med et større projekt, hvor du i gang med at kortlægge de sidste tolv præsidenters forhold til Danmark. Er det rigtigt?

Kaare Sørensen: Det er helt rigtigt. Alt hvad de har lavet. Alle danskere, de har spillet tennis med, rejser, de har haft før de blev præsidenter og breve, de har sendt til hinanden. Alt sammen er at samle sammen.

Thomas Klinkby: Kaare, hvorfor har du inviteret os med til lige denne fest?

Kaare Sørensen: Det har jeg fordi State Dinner mellem Danmark og USA er der ikke ret mange af, og de er udtryk for det ypperligste i vores venskab med vores nærmeste allierede, vores storebror. Og når de så finder sted, så er det fantastiske fester, som er udtryk for virkelig nært venskab og kold kynisme for at få udnyttet hinandens relationer. Så det er sådan en dejlig balance mellem et godt selskab.

Thomas Klinkby: Lad os gå indenfor.

Julie Ralund: Lad os gøre det.

Thomas Klinkby: Mit navn er Thomas Klinkby.

Julie Ralund: Og jeg hedder Julie Ralund, og du lytter til Alletiders fest, hvor vi hver uge inviterer dig til en fest i historien. Vi kommer til at smage på fortiden og høre hele historien, så det næsten er som at være der selv. Lad os også lige få noget i glasset.

Thomas Klinkby: God ide.

Julie Ralund: Fordi Thomas kan jo godt lide at få en lille en. Det kan jeg sådan set også godt.

Thomas Klinkby: I videnskabens tjeneste, må jeg understrege igen, Julie.

Julie Ralund: Ja, men hvad skal vi have at drikke i dag, Kaare?

Kaare Sørensen: Jamen, vi skal have weekends hof drink, som så vidt vides er den eneste han rigtig brød sig om. Det er juice og gin, som er en orange blossom, som er selvfølgelig friske juice fra gode californiske marker, hvor han var guvernør og... Og så serveres de koldt med is og så er det ellers bare om at komme i gang.

Julie Ralund: Lad os komme igang

Thomas Klinkby: Lad os lige smage på den, de højstilkede glas.

Julie Ralund: Tak fordi du har inviteret os med, Kaare!

Thomas Klinkby: Skål Julie.

Kaare Sørensen: Skål

Julie Ralund: Thomas fik lige sådan et appelsinstykke i munden. Haha.

Thomas Klinkby: Appelsinskræl i munden.

Julie Ralund: Det går ikke så godt med vores diplomatiske evner her fra starten af. Der er noget pli, vi lige skal lave om på det eller.

Thomas Klinkby: Eller sidde lidt bagerst... Og det vi drikker her og senere kommer til at spise. Er alt sammen tilrettelagt af podcastens egen kok Birgitte Kampmann. Vores fantastiske historiske kok, som sørger for, at vi kan spise og drikke os gennem historien. Og Birgitte har jo faktisk boet i USA i mange år og har også lavet en kogebog, der hedder 'Mine amerikanske køkkennoter' som jeg sidder med lige her og bladrer i, hvor der er fantastisk mange delikate og spændende retter.

Julie Ralund: Du er på hjemmebane i dag, kan jeg konkludere, ikke?

Birgitte Kampmann: Ja, det er jeg!

Julie Ralund: Det er så dejligt. Vi glæder os rigtig meget, Birgitte. Tak skal du have!

Birgitte Kampmann: Det er godt.

Thomas Klinkby: Så synes jeg lige vi skal skåle igen.

Julie Ralund: Ja, for det smager altså godt det her!

Thomas Klinkby: ...og for at få historien

Julie Ralund: Det her er sådan lidt ligesom sådan noget...

Thomas Klinkby: Det smager forførende. Det smager meget ligesom appelsinjuice.

Julie Ralund: Ja, også lidt sådan den der følelse, når man drikker en mimosa om formiddagen, som om man godt lige kan...

Thomas Klinkby: Det smager ikke som noget man bliver fuld af.

Julie Ralund: Nej det er det. Hvad siger du, Kaare?

Kaare Sørensen: Jeg begejstret og men men det er nok for det meste alkohol.

Julie Ralund: Can you feel the Reagan move inside you?

Kaare Sørensen: Ja, det synes jeg. Og det synes jeg faktisk ikke er så svært, fordi der er jo noget begejstret og livsgladt over Reagans stil hele vejen. Så som passer meget godt tror jeg til os danskere.

Julie Ralund: Ja, fordi at nu sidder vi lige her og hører at der vi skal have Jelly Beans, så vi skal mac and cheese, og sådan som jeg husker Reagan, så var han jo den præsident, vi måske har grinet lidt af. Det er bare... problemet er, at der er kommet en, vi har grinet endnu mere af, kan man sige, siden hen, Donald Trump. Men Reagan har jo sådan lidt et sjovt ry, ikke?

Kaare Sørensen: Jo, han er jo denne her skuespiller, og det holder vi per automatik i Danmark imod folk. Så må der være noget galt. Men han er jo en leder, som gør et ret stort indtryk på verden i den tid, som vi skal tale om her. Vi er jo i sådan en mellempæriode mellem, at Reagan har, kan man sige,

gjort den kolde krig endnu køligere og lagt an til oprustning, lagt an til, at der skal lægges yderligere pres mod Sovjet. Og vi er før, at vi ligesom ser, hvad ender det med? Så på dette tidspunkt kan man jo forestille sig, at det ender med krig og verdenskrige og galaktisk stjernekrig og alt muligt...

Julie Ralund: Er man stadig bange på det her tidspunkt?

Kaare Sørensen: Ja, der er en vis uro over for, hvad der skal ske. Amerikanerne er meget opmærksomme på, og det er noget af det, vi skal tale om i dag, og det er en af grundene til, at vi har middagen her. De er meget opmærksom på Danmark. Danmark har ligesom sagt: Jamen, vi vil gerne være NATO-medlem. Vi vil gerne sikre alt muligt, men vi har en fodnotepolitik rullende i Danmark, der betyder, at vi ikke rigtig med. Vi taler om det pænt, men vi sådan i praksis, så er vi nødt til at melde os ud af alt muligt, og det er amerikanerne rigtig bekymrede for. Fordi Danmark ligger så tæt på Sovjet, man kan sejle fra København og af sted, så er man i Rusland, og derfor gør de alt, hvad de kan, for ligesom at holde om os. Vi skal være venner, og det er en af grundene til, at vi nu er kommet ind i de varme stuer.

Thomas Klinkby: Så vi er faktisk... Vi er vigtige for USA?

Kaare Sørensen: Ja, altså blandt mange ting. Man skal ikke overspille Danmarks rolle. Der er mange, der er.

Thomas Klinkby: Det kunne vi danskere ellers godt finde på?

Kaare Sørensen: Det kunne vi godt lide jo. Og vi har jo den der forkærlighed, som er fantastisk, at når nogen og i særdeleshed amerikanerne fortæller os, at vi er gode, at vores soldater er gode, at vi har gjort noget godt, så elsker vi det. Men så som vi husker på vi overspiller i rollen. Men samtidig er der noget reel politik i det her. Det er vigtigt, at vi skal begynde at bruge flere penge på forsvaret. Det er vigtigt, at vi ikke skal lægge alle de forhindringer i vejen for NATO, og derfor tager Schlüter til denne her fest velvidende at han skal tale om to ting, som en diplomat siger inden at han lander: fodnoter og flæsk, og det vil sige politik og handel. For der er simpelthen nogle ting, der dér skal skal på plads.

Thomas Klinkby: Og det kommer til at gå mere ind i balancen mellem at være til fest og være selskabelig. Og så det er kynisk realpolitiske. Men, men for at fokusere lidt på festen og nu vi har noget i glasset, hvad er, hvad er etiketten her og hvad er hvad omgivelserne?

Julie Ralund: Og hvem er vi, Thomas? Det skal vi da lige finde ud af at.

Thomas Klinkby: Nå ja , det skal vi måske lige have på plads først. Hvem er vi? Hvem er Julie og mig?

Kaare Sørensen: Jamen, I kan få to muligheder. Men, men jeg synes, at.

Julie Ralund: Sig dem lige før vi.

Kaare Sørensen: Ja, ja, ja. Altså til stede den her fest, der er amerikanske officials og danske officials. Og så er der et crowd af amerikanske V.I.P's. De er der simpelthen bare fordi nu er der fest og invitér lige de sjove med. Altså, vi er...

Thomas Klinkby: Og det er det noget man gør for at gøre festen sjovere og alle kommer der?

Kaare Sørensen: Altid tidens hotteste sangere og musikere, indretningsarkitekter, universitetsprofessorer, klummeskribenter. Alle der på en eller anden måde er lidt noget fancy på i tiden hiver man ligesom med ind til til os og det gnubber jo af på hinanden.

Julie Ralund: Vi skal lige huske på, at vi er i tiden hvor at Madonnas 'Like a Virgin' lige er kommet ud a-ha's 'Take on me' er kæmpestort, og det er jo faktisk meget af det musik, som som bliver brugt igen i dag, der topper hitlisterne lige på det her tidspunkt.

Kaare Sørensen: Noget af det i TV er er anden sæson af Miami Vice, som er i fuld sving på det her tidspunkt, og derfor er det også et kæmpe scoop, at det er lykkedes for for arrangørerne at få Don Johnson med. En af de to vigtigste skuespillere i Miami Vice. Og han han kunne du godt være Thomas. Det kunne være et bud.

Julie Ralund: Det synes jeg også ville være er hit, for nu sagde jeg lige før, jeg faktisk kunne huske, hvad jeg lavede, men jeg kan huske en ting, og jeg kan faktisk huske plakaten fra Miami Vice, og jeg kan huske det blå neonskilt, og jeg kan huske Don Johnson, så jeg ville faktisk synes det var ret hot at være på... være gift med dig i dag, Thomas.

Kaare Sørensen: Jamen så kunne du være... du kunne være Patty hans hans hustru, de har et ungt barn på dette tidspunkt og er ude og nu skal der. Nu skal der festes. Men jeg tror dog, at hvis vi skal have det sjoveste, fordi der er ingen tvivl om, at Don Johnson har det ret fantastisk. Han har det nok også lidt underligt. Altså han står, kan vi se fra billeder, fra fra festen og fra dagen, han står på et tidspunkt udenfor i det hvide husets baghave med et dansk flag, og han har ikke rigtig noget at gøre med Danmark. Der er ikke nogen relation, men, men han har ligesom fået stukket i hånden for at fejre, at den danske statsminister lander, så... Men hvis I skal med til, ligesom de... der, hvor festen rigtig foregår.

Julie Ralund: Så skal ikke stå derude i haven helt alene. Det gider jeg ikke. Jeg vil være gift med en der er med i det fineste fine.

Thomas Klinkby: Jeg kommer lige ind og tager Dannebrog med.

Kaare Sørensen: Og det fineste fine. Der kunne I være den amerikanske udenrigsminister på det tidspunkt. Men men det er måske mere relevant sådan at placere jer som som Schlüter og frue. Altså Poul og Lisbeth, det tror jeg.

Thomas Klinkby: Okay? Jeg er gået fra Don Johnson til Poul Schlüter nu.

Kaare Sørensen: Det er meget sjældent, det sker for nogle mennesker. Men ja.

Julie Ralund: Det spænder bredt, Thomas. Haha.

Thomas Klinkby: Jeg er, jeg er Paul Schlüter.

Julie Ralund: Og jeg er Lisbet, så.

Thomas Klinkby: Jeg har været jeg. Jeg er statsminister i Danmark. Det har jeg været på dette tidspunkt i tre år.

Kaare Sørensen: Faktisk præcist. Det er dagen, hvor du har været statsminister i tre år. Noget du senere vil bemærke, fordi du synes festen på en eller anden måde er en også lidt en celebration af dit eget tre år ved magten.

Thomas Klinkby: Og hvordan er jeg som type?

Julie Ralund: Jeg tager en Jelly Bean, jeg skal høre svaret på det her...

Thomas Klinkby: Er jeg lidt benovet over at komme ind i det her fine selskab. Altså det er jo USA, den helt store storebror, og jeg er trods alt Poul Schlüter fra det lille land Danmark.

Kaare Sørensen: Ja, du er du er benovet, men du er også. Du har været her før. Flere gange. Vigtigst af alt har du været her i '82 i en periode, hvor USA havde tradition for at invitere den altid siddende formand for EF, som det hed dengang i dag EU til et lille besøg og før dig var det Anker Jørgensen, der var statsminister, og ham brød amerikanerne sig slet ikke om. Når man kigger i de noter, der ligger efterladt fra Reagan-administrationen, så sagde man: Vi ville simpelthen ikke have ham ind i Det Hvide Hus.

Julie Ralund: Og du har jo noterne, Kaare, så vi kan tage det for gode varer. Det ville jeg bare lige...

Thomas Klinkby: Det er simpelthen skrevet. Vi vil ikke se Anker i Det Hvide Hus igen.

Kaare Sørensen: Vi er meget utilfredse med hans holdning til til USA og hans udtalelser om forsvar og alt muligt. Så da han træder tilbage i '82, og du træder til og bliver statsminister, så åbner der sig en ret eksklusiv mulighed for amerikanerne. De skynder sig at få Poul Schlüter over i Det Hvide Hus. Så du har fået det, I har siddet der... Der findes billeder, I griner, I har det godt sammen, og Reagan skriver i sin dagbog om aftenen, at ham her kan vi bruge til noget, den forrige person, så han bliver slet ikke nævnt ved van, men altså Anker Jørgensen, ham brød vi os ikke om, men ham her kan vi bruge til noget. Han arbejder også på en skattereform, og det er interessant, skriver Reagan i sine noter. I er begge to, konservative. I har de samme tanker om verden og det samme syn på Sovjet.

Thomas Klinkby: Men jeg er jo som bekendt, efter eget citat, ikke så konservativ, så det gør noget? Men du er det lidt alligevel. Og i denne her sammenhæng, så er du fordi du forstår godt, hvad det er der er på spil. Du synes også, at udenrigspolitikken er vigtig. Du er også optaget af Mellemamerika og Sydamerika og forholdene dér. Du mødes denne sommer. Vi er i september nu, men om sommeren har du været i FN for at tale, og du har været i Det Hvide Hus igen for at mødes med daværende vicepræsident Bush og tale om internationale relationer, det går du rigtig meget op i så at stå her og komme væk fra alt det der ævl og kævl... Og når du bliver bragt, gang på gang, i mindretal i Danmark på udenrigspolitikken. Det elsker du, og så er du en showman. Du kan godt lide det her oppe på scenen, og du taler et ret fornuftigt engelsk, så du er godt tilpas. Derfor er jeg ikke sådan altid super populær hjemme i Danmark. Det er ikke så lang tid siden, at hele Christiansborg gårdspladsen var fyldt med demonstranter, der råbte Schlüter er en bytter, og det kan jeg huske fra TV-avisen dengang. Ja, og så er alt det dermed med oppositionen, der er så skide irriterende med deres fodnotepolitik. Men, men, men, men. Det er rigtig nok som sådan, fordi det findes jo også i. Vi har set det i statsministre op igennem, at når man har siddet nogle år, og nu er det så tre år du har haft, så bliver man så træt af den der opposition. Og når man så er ude om det, så i EU eller besøge den tyske kansler eller besøge den amerikanske præsident. Og så er der bare storhed, og der er limousiner, og der er kanonsalut, og der er fanfare, og der er ordentlige middagsselskaber i et hvidt hus. Det Hvide Hus, som jo er bygget til fest, bygget til selskabelighed. Vi har Marienborg, og det er jo fint. Men, men, det er jo ikke i nærheden af den storhed, som som Det Hvide Hus kan præsentere. Så det at være der gør, at du ved denne aften, det her, det er måske den eneste statsmiddag, du får i dit liv, hvor du får muligheden for at shine, og det har du forberedt dig på i din tale. Og det har du. Det har du forberedt dig på med, hvad du gerne vil have forhandlet hjem i det møde, som I har inde i Det Ovale Kontor. Og der er meget på spil. Det, der er på spil på middagen og i den tid, det er. Hvad er det for nogle af de to ideologier, der kan vinde i verden? Hvem er det, der kan få lov til at få sådan den store gennemslagskraft, og der betyder Danmark, for at vende tilbage til os, om hvis man

kan få os flyttet en lille smule... hvis vi kan blive lidt mere elskende over for global frihandel og store våbenprojekter og alt muligt, så er vi... Så er amerikanerne bedre stillet.

Julie Ralund: Nu skal vi have noget spise. Birgitte. Hvad vil man sige på amerikansk? Serve us some dinner, please. Hiv den mac and cheese ud af ovnen, Birgitte.

Thomas Klinkby: Du er en meget krævende hustru lige nu.

Julie Ralund: Ja, men det er fordi jeg har fundet ud af, at jeg er statsministerfrue, og så tænker jeg så kan jeg vel godt lige begynde at svinge lidt med armen.

Birgitte Kampmann: Man vil nok sige: You can start the service now. Please start the service. Men det vil jo være fuldstændig linet op bagved, så du vil slet ikke kunne sige det. Det er jo et apparat af professionelle mennesker og serveringsfolk som ved lige præcis på klokkeslettet hvordan og hvorledes, fordi sådan en middag er vigtig, og der skal altså personalet være fuldstændig klar over, at det er en vigtig middag, så alting er timet fuldstændig militaristisk i køkken. Det er ret sikker på.

Thomas Klinkby: Du tager det som en militær operation?

Birgitte Kampmann: Absolut.

Thomas Klinkby: Så Birgitte ved, hvornår du er sulten før din mave begynder at knurre.

Birgitte Kampmann: Jeg laver nogle tallerkner til jer.

Julie Ralund: Dejligt! Nå, nu har jeg fået noget Chicken, åh Birgitte, hvordan er det man siger det?

Birgitte Kampmann: Chicken Ballotine.

Julie Ralund: Chicken Ballotine på min tallerken, og det er vist på godt dansk farseret kylling.

Birgitte Kampmann: Det er rigtigt.

Thomas Klinkby: Lad os lige prøve at beskrive det. Det ligger her meget fint og dekorativt, og man kan se fotos inde på Nationalmuseets hjemmeside. Men lige nu her når vi beskriver det, sådan nogle

små runde medaljoner vil jeg kalde dem, hvor der er nogle grønne stykker indeni. Og så er der en lyserød kant.

Julie Ralund: Det er pistacienødder, Thomas. 80'ernes nød.

Birgitte Kampmann: Thomas, det er et udbenet lår og overlår, over-...

Thomas Klinkby: De her nuttede grøntsager, lidt gulerod og lidt agurk i nogle ovale skibsformede...

Birgitte Kampmann: Tourneret, de er tournerede. Ja de drejede, Det vil sige, man har lavet dem til, nogle meget fine ovale stykke, ens. Jeg håber at du har lagt mærke til de ens i størrelse og længde.

Kaare Sørensen: Det er de nemlig helt ens og symmetriske. Stemningen virker, Kaare, og rimelig sådan uformel eller det er sådan, men folk hygger sig reelt?

Kaare Sørensen: Amerikanerne er ret godt til det der. Der er en formel dagsordenen, og der er bordplan, og Reagan sidder ved siden af Lisbeth ved et rundt bord over ved et andet rundt bord, der sidder Schlüter så med Nancy og andre V.I.P Gæster, men med de ret gode til at det ikke bliver stift. Der er der er hygge og der er på den amerikanske måde og der er der plads til at man kan være jovial. Det er de frie mennesker er jo udtrykket, at man gerne vil signalere frie mennesker, der har en en fest. Med det bedste af landet kan byde af mad og drikke i hinandens selskab.

Thomas Klinkby: Og gæstfrihed. Og så er det ikke her, man taler politik. Eller taler jeg politik, men Nancy? Når jeg sidder der, jeg er Poul Schlüter jo, som har hende som borddame.

Kaare Sørensen: Du taler formentlig fra fra det vi ved fra og fra referaterne derfra så taler i narkotikabekæmpelse som er i noget Nancy er meget optaget af.

Julie Ralund: Ikke på grund af Miami Vice? Var de ikke også som imod narkotika?

Thomas Klinkby: Og faktisk har I alle sammen på et tidspunkt et møde, hvor I står med holdet med fra Miami Vice både...

Julie Ralund: Det har været stort, hva?

Kaare Sørensen: Det har været ret stort.

Thomas Klinkby: Mm. Nancy havde den der kampagne, 'Just say no'.

Kaare Sørensen: Ja, og da I står og hænger ud der, så bliver der ligesom talt om. Skal I ikke være med i en Miami Vice? Altså skal Schlüter og Lisbet, Poul og Lisbet, skal de ikke være med i Miami?

Thomas Klinkby: Hvad for noget? Altså i et afsnit?

Kaare Sørensen: I et afsnit.

Thomas Klinkby: Poul Schlüter i Miami Vice?

Kaare Sørensen: Det bliver foreslået, og han synes selv det en fremragende ide.

Julie Ralund: Ja selvfølgelig gør han det.

Kaare Sørensen: Og Lisbet er også med på det med det samme. Det vil hun gerne, selvfølgelig, og der er det så Nancy, der bryder ind og siger: Jamen så skal det være noget med drugs, altså ikke drugs. Ja, og så griner de alle sammen, ja selvfølgelig anti-drugs kampagnen mod dem, så på den måde er der jo der politik i det hele, selv om at det ikke er sådan en formel diskussion. Man skal huske på, at de her relationer, der bliver knyttet, de stive bånd, som holder i mange år, og som betyder, at Reagan kan ringe til dig, hvis han har et problem over i Europa og sige: Kan du ikke lige tale din svenske eller tyske eller franske kollega til rette, fordi der er noget her, der ikke er er så rart... Så de der relationer, der bliver bygget som som virkelig handler om, om man kan lide hinanden og om hinanden, er fornuftige mennesker at hænge ud med, de er enormt vigtige.

Thomas Klinkby: Talerne i aften er noget af det vigtigste. Jeg, lille Poul fra lille Danmark og glæder mig til til min tale. Men før jeg skal tale, så skal Reagan tale som værten. Og lad os høre lidt fra den.

Reagan_klip: Well, Prime Minister Schlüter, Mrs. Schlüter and distinguished visitors welcome to the White House. It's been a pleasure to have you as our guests. As one would expect between close allies our meeting today prime minister was straight forward useful and reflected the genuine friendship of our countrymen.

Thomas Klinkby: Hvad er det, hvad er det Regan fortæller os her?

Kaare Sørensen: Regan bruger jo talen til at sige vi er venner, til døden skiller os ad. Der er intet, der kan tage det dansk-amerikanske forhold og ødelægge det. Og det gør han i sin tale ret elegant ved, at han fortæller en historie om en 19-årig sergent Jack Elwood Wagner fra Snyder County i Pennsylvania. Han bliver skudt ned under Anden Verdenskrig i sommeren 44 over Ærø dør og og tyskerne begraver ham hastigt. Og der kommer de lokale altså fra Ærø og graver hans lig op igen, giver ham en ordentlig begravelse. Og siden dengang i '44 og frem til der, hvor vi er i dag i '85, der har et ældre ægtepar passet på hans grav. De har fjernet ukrudt og sat blomster på og juledekorationerne frem, og de har på den måde holdt mindet om den unge mand i live.

Julie Ralund: Altså uden at kende ham?

Kaare Sørensen: Og de havde aldrig mødt ham i live. De ved alene, at her er der en amerikaner, der har kæmpet for vores frihed i Danmark, som har forsøgt at sikre, at vi kunne få et liv, sådan som vi ønskede det. Og respekt for, for hans liv og hans hans virke, så passer de på hans, hans, hans, hans døde krop.

Julie Ralund: Jeg bliver helt rørt og får gåsehud.

Kaare Sørensen: Og Regan er meget elegant med det her, fordi han har hørt historien fortalt nogle år tidligere og blevet også påvirket af det. Så han har Jack Elwoods søster, hun er med blandt de godt hundrede gæster til til festen, og han har inviteret Niels og Nathalia Mortensen de to danskere til at komme med til middagen også. De er blevet oppe i firserne på det her tidspunkt og synes ikke, at de kan overskue en flyrejse helt afsted til det store USA. Så de har takkede nej, men sender deres hilsner og Reagan bruger jo det her til ligesom at sætte billedet på at vores venskab er stort, og det er dybt. Det er ikke bundet af aktualitetens øjeblikke. Vi hænger sammen som lande, og derfor er der en særlig forpligtelse for de, der er til stede her i dag og vedholde det venskab.

Thomas Klinkby: Og der er også en tematik, som går igen nogle år senere. Her fra 1985 der besøger Clinton som daværende præsident jo København, som jeg er sikker på, vi alle sammen husker som en kæmpe stor begivenhed. Og han får også rost Danmark, som det hører sig og gør sig. Blandt andet roser han indsatsen under Anden Verdenskrig i forhold til at hjælpe jøder til Sverige.

Kaare Sørensen: Ja, og de her anekdoter om, om Danmark under Anden Verdenskrig er nogle, der er ret væsentlige. Vi ved, at Schlüter og Reagan også taler om, at kongen under Anden Verdenskrig red rundt i København. Da de mødes i '82. Det er noget, der gør indtryk på amerikanerne. Der er faktisk også et udtryk, som Reagan bruger i sin tale, hvor han taler om, at det siges, at hver dansker har et familiemedlem i USA og det nikker han så anerkendende til. Og da Clinton sig i '97 i sommeren er i Danmark, så siger han det faktisk, at danskerne skal vide, at de har, 'a friend in America'. Uanset hvad, så har de også en ven i USA, og at han også ved, at han har en ven i Danmark. Så ikke kun det familiære bånd, det forpligtende bånd, men også venskabets bånd, det frivillige bånd som som kan knytte de her to lande sammen. Det er en kæmpe krammer til Danmark i sin substans, og den

er enormt veltturneret. Den er ret kort, og så da det hele er slut, så hylder vi statsminister parret, der sidder her, og vi hylder den danske konge, den danske dronning, naturligvis på det her tidspunkt. Og. Og så siger han sådan en pudsigt sætning.

Reagan_klip: Pete Rose has been to the bad twice but hasn't hit yet.

Kaare Sørensen: Pete Rose has been to the bad twice, he hasn't hit yet. Og så griner publikum.

Julie Ralund: Altså det siger Reagan i talen?

Kaare Sørensen: Det siger Reagan til allersidst. Vi har lige skålet og klaret alt det formelle, og så siger han den sætning med Pete Rose. Og jeg forestiller mig, at du, som Schlüter, lige et kort øjeblik har mistet orienteringen.

Thomas Klinkby: Jeg er lidt forvirret. Jeg lægger godt mærke til alle de andre amerikanere. De griner. De er helt med på det, men jeg forstår det ikke helt.

Julie Ralund: Hey, Hey, hey, tænker du. Det her, det er en fest for mig. Hvad snakker man om?

Thomas Klinkby: Hvem er Pete Rose? Ja, Kaare. Hvem er Pete Rose? Hvorfor siger Reagan det der?

Kaare Sørensen: Pete Rose er Cincinnati Reds spiller i baseball, og han er.

Thomas Klinkby: Det er sport, Julie.

Kaare Sørensen: Ja, det er sport.

Julie Ralund: Tak Thomas.

Kaare Sørensen: Og han og han er en home run fra at have sat en rekord og set up'et er så simpelt hen, at når han gør det i det øjeblik han gør det, så skal Reagan forlade denne her fest og gå ud og give ham et telefonopkald og lykønsker ham med, at han nu er en af de vigtigste amerikanere nogensinde, og derfor bliver han holdt orienteret løbende under festen om, hvordan det står til. Og så skal man huske os, hvor vi er i '85. Det er ret... Det føles ret fancy. Der er simpelthen mennesker, der løbende orienterer præsidenten om, hvordan det står til, så han helt casual kan sige 'Pete Rose

has been to bad twice, he hasnt hit yet', og så ved de alle sammen, at her er der altså en mand, der har fingeren på pulsen på en måde, som vi i dag tænker mobiltelefoner og sms, men som i 85 er sådan, det er ret imponerende. Det er ret stilet.

Thomas Klinkby: Det er også lidt den røde telefon.

Kaare Sørensen: Der er den røde telefon.

Thomas Klinkby: På skrivebordet foran. Altid og altid i kontakt med omverdenen. Altid forud med nyheder.

Kaare Sørensen: Jeg ved, hvad der sker. Vi har præsidentens dagbog fra den her fest, og vi ved derfra også, at han midt under festen får besked om, at den filippinske præsidents datter er blevet kidnappet i El Salvador, og at to af hendes sikkerhedsfolk er blevet skudt og dræbt i den forbindelse. Den slags oplysninger om, at man sådan hele tiden er in the know, er med til at sætte det her billede af, at den her middag er vigtig. Men der foregår også alt muligt andet, som er af betydning for den amerikanske præsident den her dag.

Thomas Klinkby: USA's præsident er altid primært præsident for USA. Så når han nævner Pete Rose så det, så er det ikke sådan for at fornærme mig, Poul Schlüter. Men, men det sætter alligevel tingene lidt i perspektiv. Han han er... Han er aldrig ikke på i forhold til det amerikanske folk.

Kaare Sørensen: Og måske er det også til de gæster, der sidder og nu har hørt dig tale om det dansk amerikanske venskab, og som grundliggende ikke sådan synes, at Danmark er sådan et super vigtigt og nødvendigt land at være dybt nede i, så er det også en lille gave til dem, at de får lige noget, som de kan smile af. Det er en god vært, der kan kende sit publikum og sørge for, at der er lidt til både de lokale og til de danske gæster.

Julie Ralund: Jeg kunne bare godt lige tænke mig lige at afbryde en lille bitte smule, fordi jeg synes, at det handler rigtig meget om sport og politik her i aften. Og på en eller anden måde er Lisbet lidt blevet glemt, og der kunne jeg godt lige, hvad har jeg lavet? Ikke nødvendigvis. Jeg er godt klar over, at her har jeg sikkert siddet og konverserer høfligt. Men på sådan et statsbesøg var der også tid til, at jeg var ude og shoppe. Eller hvad? Har vi sådan hygget os mig og Paul?

Kaare Sørensen: Du har ikke haft super meget tid med Paul, men du har haft tid til... Jeg ved faktisk ikke, om du nødvendigvis har været at shoppe, men hvis du ville, har du haft mulighed for det. Du har også været privat til te-selskab hos hos Nancy, og I har haft tid til at tale om de ting, som I går op i. Men scenen er også meget tydelig her, i hvert fald i 1985. At din rolle er at være Schlüters vedhæng. Og Nancy's rolle er selvfølgelig også at stå i egen ret, men hun er først og fremmest Mrs. Reagan.

Julie Ralund: Jeg tænkte, det nok er sådan, det plejer at være til alle tiders fest, at jeg er sådan et påhæng til Thomas.

Thomas Klinkby: Sådan var historien, men det kan vi lave om på, Julie. Det bliver en anden podcast, fordi nu skal vi lige tilbage til min tale. Altså Poul Schlüters tale.

Julie Ralund: Ja, jeg har hørt på den hele natten jo. Du har øvet dig.

Kaare Sørensen: Jeg har øvet mig i pyjamas og læsebriller. Hvornår går kaare, gør jeg det godt. Hvad taler jeg om?

Poul Schlüter_klip: Mr. President, Mrs. Reagan, my wife and I, shall never forget the Beautiful welcoming ceremony and your kind words this morning.

Kaare Sørensen: Du sørger for at få folk til at smile og det er små anekdoter. Og så er det fortællingen om, at nu er du jo. Nu er det tre år siden, at du blev statsminister, så du med præsidentens tilladelse vil gerne se festligheden også som en fejring af, at det er din egen situation.

Julie Ralund: Siger han det?

Kaare Sørensen: De siger han, ja.

Julie Ralund: Ok, det er da alligevel sådan rimeligt øh hokus pokus mig i fokus.

Kaare Sørensen: Jamen det bliver betragtet som en fornuftig vittighed.

Thomas Klinkby: Det er i USA. Hvis ikke dér, hvor må man så putte sit ego?

Kaare Sørensen: Og det hører med til den, der tale.

Julie Ralund: Jeg har vendt lidt øjne af dig, åh Paul.

Kaare Sørensen: Det tror jeg faktisk ikke. Det kan være, du... Ja undskyld. Ja, det kan du have gjort, men Reagan har ikke, fordi de har det der..

Thomas Klinkby: Og han er min vigtigste date i aften, Julie.

Kaare Sørensen: Det er han. I har et godt bånd sammen, og I forstår godt hinandens humor. Det er tydeligt på de optagelser, vi kan se, og han synes, det er fremragende, at tingene ikke er så stift. Din tale er også kort og præcis. Den er veltuneret. Du gør det godt, du kan sætte dig ned, og du får bifald, efter der er blevet skålet for den amerikanske præsident og for venskab. Lad os lige sørge for Thomas.

Kaare Sørensen: Lad os kalde for Thomas.

Julie Ralund: Ja Paul undskyld.

Thomas Klinkby: For Paul, Paul. Skål, skål, og jeg klarer det... Og det lyder fint på engelsk. Det har... Det har danske politikere notorisk haft lidt bøvl med.

Kaare Sørensen: Det er der varierende succes med, men du klarer det rigtig fint. Det er også tydeligt, du har øvet dem, tror jeg.

Julie Ralund: Og du gør det kort, sagde Kaare. Det var...

Kaare Sørensen: Fordi du ved også godt, og det er jo det, der er med de her øjeblikke... Det her det er noget, der bliver gemt og observeret, og det er dit øjeblik. Hvis du nu gør det rigtig godt her, så kan der jo være en international toppost til dig på et eller andet tidspunkt. Eller hvis nu du bliver genvalgt, og du skal have fat i Reagan igen om tre år og gøre et eller andet med noget andet, så kan det også være interessant.

Julie Ralund: Efter middagen og talerne drikker man sig fuld til sådan en state dinner, eller hvad gør man, Kaare?

Kaare Sørensen: Vi har fantastiske optegnelser fra nogle af de fester, som Lyndon B. Johnson havde med den danske statsminister, den danske socialdemokratiske statsminister Jens Otto Kragh. De kunne finde ud af at gå til den.

Julie Ralund: De drak sig simpelthen fulde.

Kaare Sørensen: De drak sig fulde, og man kan kun se af referaterne, at Lyndon går i seng kvart over tre efter en af deres state dinners, hvor han i... Han har sendt fru'en op omkring midnat, og så returnerer han, som der står i referatet, til dansegulvet. Og tre timer senere...

Julie Ralund: Det er sket så mange gange i historien det der.

Kaare Sørensen: Og så trækker han sig.

Julie Ralund: Hvorfor skal vi altid puttes? Det forstår jeg heller ikke. Ha ha.

Thomas Klinkby: Det er rigtigt.

Kaare Sørensen: Og der er et helt særligt venskab mellem Jens Otto Krag og Lyndon B. Johnson, på samme måde som vi har set Reagan og Schlüter have en særlig relation og senere set Clinton, Nyrup, hans særlige relation og selvfølgelig måske den allerstørste sådan relation mellem Fogh og Bush, se, Bush junior som værende... Det er sådan de fire store dansk-amerikanske politiske relationer.

Julie Ralund: Eller også må man også bare sige, at hvis det er noget jeg har forstået omkring historien, så er det at drukkammerater det også er noget der går lige så langt tilbage som som Gorm Den Gamle eller nok endnu før. Så hvis man hvis man kan bonde over... Hvis mænd kan bonde over lidt alkohol og så. Så sker der store ting nogle gange.

Kaare Sørensen: Og det er jo pointen i de her state dinner, det er derfor, man ikke bare sender hinanden formelle breve om, at nu er vi så og så gode venner. Det er for at få denne her mulighed for at spise god mad, i vores tilfælde Birgittes gode mad og så. Det sker jo også mellem os nu, nu sidder vi jo også og bonder og har det hyggeligt og skaber relationer, og det er jo simpelthen så utroligt vigtigt. Og om nogen, så har amerikanerne forstået det og institutionaliseret det i de her state dinners os og vi danskere er lykkelige, når vi får muligheden for at lege med.

Julie Ralund: Det har været en helt vidunderlig middag i dag.

Thomas Klinkby: Det har været alletiders fest. Tak for at tage os med til 1985. Tak fordi jeg fik lov til at lege Poul Schlüter, og jeg er glad for, at det gik godt. Tak til Julie for at følge med.

Julie Ralund: For at sige ingenting som sædvanlig.

Kaare Sørensen: Ah, det ved jeg nu ikke Julie.

Julie Ralund: Men skål i hvert fald!

Thomas Klinkby: Jeg synes godt man kunne høre dig.

Julie Ralund: Næste gang så skal vi på besøg i danskerkolonien Trankebar og du er inviteret. Serien Alletiders fest er blevet til med støtte fra William Demant Fonden og produceret af Buddy Buddy fra Nationalmuseets mediehus Vores Tid. Gustav Niepoort har lavet lyd og musik, og Troels Donnerborg er vores redaktør.

[Vores Tid – Nationalmuseets Mediehus](#)

[Alletiders Fest S1E8: Da Poul Schlüter fik tilbudt en rolle i Miami Vice](#)

Produceret af Buddy Buddy for Vores Tid